

Analiza wielokryterialna - przy projektowaniu nowych dróg.

21 listopada 2023 r.

Przygotowanie realizacji inwestycji wymaga rozpatrzenia kilku wariantów projektowanej drogi. Proces decyzyjny wspomagany jest analizą wielokryterialną.

Analiza wielokryterialna dotychczas wykonywana jest na etapie:

- STEŚ (STEŚ-R etap I)
- KP (STEŚ-R etap II)

W zależności od etapu, na którym jest wykonywana celem analizy jest:

- uszeregowanie wariantów przebiegu trasy umożliwiające wskazanie wariantu najkorzystniejszego jako preferowanego we wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (STEŚ, STEŚ-R etap I)
- uszeregowanie wariantów rozwiązań technicznych /geometrycznych, konstrukcyjnych/, w wyniku czego można wskazać wariant preferowany do realizacji (KP, STEŚ-R etap II)

STEŚ (STEŚ-R etap I)

Przygotowanie inwestycji na początkowym etapie (przed wydaniem DŚU) wymaga rozpatrzenia kilku wariantów przebiegu projektowanej drogi.

Uzeregowanie wariantów odbywa się na podstawie przeprowadzonej analizy wielokryterialnej.

Metoda analizy wielokryterialnej powinna być oparta o optymalną liczbę kryteriów oceny i odpowiednio dobrane wagi.

STEŚ (STEŚ-R etap I)

Najczęściej wyróżnia się następujące grupy kryteriów oceny:

- Techniczne
- Środowiskowe
- Ekonomiczne
- Społeczne

Dla każdej grupy dobierane są szczegółowe kryteria oraz ich wagi w zależności od specyfiki inwestycji, preferencji wykonującego analizę oraz inwestora.

Wagi grup kryteriów w zależności od przyjętej strategii (inżyniera, ekologa, ekonomisty, radnego), celem uzyskania ostatecznej oceny.

STEŚ (STEŚ-R etap I)

Najczęściej stosowane kryteria szczegółowe:

Techniczne:

- długość trasy,
- wzmocnienie podłoża,
- bilans robót ziemnych,
- powierzchnia obiektów.

Ekonomiczne:

- koszt budowy,
- wskaźnik ENPV,
- wskaźnik EIRR,
- wskaźnik B/C.

STEŚ (STEŚ-R etap I)

Najczęściej stosowane kryteria szczegółowe:

Społeczne:

- wskazania samorządów,
- wskazania społeczeństwa (ankiety),
- wyburzenia budynków.

Środowiskowe (z ROOŚ):

- kolizje z obszarami chronionymi,
- kolizje z chronionymi siedliskami przyrodniczymi,
- kolizje z dużymi kompleksami leśnymi,
- kolizje z korytarzami migracji zwierząt,
- oddziaływanie na zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków,
- kolizje ze stanowiskami archeologicznymi.

STEŚ (STEŚ-R etap I)

W chwili obecnej w GDDKiA nie ma ujednoczonej metody wykonywania analizy wielokryterialnej i głównie opieramy się na wiedzy eksperckiej zespołu projektowego.

Ogólne wymagania dotyczące analizy wielokryterialnej (bez podawania kryteriów i wag) zawarte są w:

- Dokument 2 STEŚ¹
- Dokument 3 STEŚ-R¹
- Dokument 4 KP¹

1) są to załączniki do Zarządzenia Nr 58 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 23 listopada 2015 r. w sprawie dokumentacji do realizacji inwestycji

RID-II

W związku z brakiem ujednoliconej metody i zaobserwowanym w tym obszarze czynnikami problematycznymi, z inicjatywy GDDKiA realizowany będzie projekt pn. „Wzorcowa metoda oceny inwestycji drogowej na etapie STEŚ uwzględniająca zasady zrównoważonego rozwoju w całym cyklu życia drogi” w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia NCBR oraz GDDKiA Rozwój Innowacji Drogowych (II konkurs).

Okres realizacji projektu to IX.2023 r. – III.2025 r. (18 miesięcy).

Wykonawca: konsorcjum Politechniki Gdańskiej, Politechniki Białostockiej, Politechniki Rzeszowskiej oraz Uniwersytetu Gdańskiego.

RID-II

Efektem realizacji projektu ma być opracowanie wzorcowej metodyki oceny inwestycji drogowych na etapach STEŚ oraz STEŚ-R:

- opracowanie Wielokryterialnej Analizy Porównawczej (WAP)
- zidentyfikowanie i sklasyfikowanie kryteriów oceny i ich wag
- budowa modeli matematycznych do szacowania miar
- opracowanie oprogramowania informatycznego wspomagającego stosowanie WAP

**Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad**

Ogólnopolski Punkt Informacji Drogowej

wyberz:

19 111

dostępny:

Facebook:

<https://www.facebook.com/gddkia>

Twitter:

<https://twitter.com/gddkia>

Instagram:

https://www.instagram.com/gddkia_pl

LinkedIn:

<https://www.linkedin.com/company/plgddkia>

YouTube:

<https://www.youtube.com/c/GDDKiAkanaloficjalny>

**Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad**